בריטניה
הרצועה הותרה

לפני מלחמת השחרור היתה אגודת ישראל אחת מאויבי רעיון המדינה היהודית. אבל מאחר שהוקמה המדינה, מהרה לחלוק את נתח הבשר עם מפלגות השלטון, השתתפה בממשלה, עד אשר, לפני שבועות אחדים יצאה ממנה עקב סכסוך עם בי. ג׳. בשאלת גיוס הבנות לצבא.

כל עוד השתתפה אגודת ישראל בממשלה נהגו מנהיגיה מתינות בהתקפותיהם על תושבי הארץ האפיקורסים. עתה הותרה הרצועה והרי גודמן (54) מזכיר אגודת ישראל העולמית יצא בהתקפה רבתי על גיוס הבנות לצבא, בעתון היהודי היוצא בעיר מושבו של גודמן (לונדון) ג׳ואיש כרוניקל.

כותב גודמן:

„רק לפני שבועות אחדים העלתה הכנסת, בעזרת קולות האגודה, את תקופת השרות הצבאי מ־24 ל־30 חודש, דבר שהגדיל את כוח האדם של הצבא ב־25,000 לפחות. באותו זמן, מרבית הנערות היהודיות שדרשו שחרור מהצבא כבר עושות שרות לאומי בבתי־ספר, בית־חולים, מושבים דתיים. האם ישליך מר בן־גוריון את הנשים הללו לבית־הכלא, או יגייס את נערות מאה־שערים בני־גוד להחלטתם הברורה של גדולי התורה?״

עול מלכות השמים. ממשיך גודמן: „ברור״ח לאומות המאוחדות הכריזה ממשלת ישראל כי שחרור מלא מן הצבא ניתן לנשים המתנגדות לשרות כזה מטעמי מצפון או דת... אבל, בחקירתן של נשים המתנדבות לשרות בצבא, הן נשאלו: האם את לובשת גרבי ניילון? האם את הולכת לקולנוע? איזו ברכה מברכים על האפיקומן? כמה פעמים בשנה את צמה? אם הנחקרות השיבו תשובות שלא סיפקו את חברי הועדות (בהן לא ישבו אנשי אגודת ישראל או פאג״י) הן גויסו מיד לצבא למרות הכרזותיהן האישיות, עדויות רבנים ידועי שם.״

בתקסו את זרם העובדים בחנוך, הכריז גודמן כי תוצאותיו ניכרות בכנעניות ובחינוך המפ״מי. „האם נניח לילדות בתי הספר בנות יעקב, לילדי תלמוד התורה שית״מפ״או?״ תשובתו היא שלילית לחלוטין. אומר גודמן בלעג: „2,000 שנה חכינו ל...מדינה יהודית כמו אלבניה או קוריאה...״ והוא מסיים: „לא היו אנשים ניטרליים בעמד הר סיני — ולא נהיה ניטרליים היום. איננו יכולים, ואיננו רוצים, להשליך מעלינו את עולה של מלכות שמים.״

ארצות הברית
בית כנסת בכנסיה

לפני זמן קצר ישבו במסעדה בואשינגטון רב יהודי וכוהן פרוטסטנטי, גלגלו שיחות על זכרונות משותפים, כיון שהיו ידידים מכבר הימים. בין השאר סיפר הרב בלסור בריקנר לחברו כי עדתו גדלה והולכת במהירות, מונה עתה 165 משפחה. פשר הדבר: שני בתי הכנסת הארעיים קטנים מלהכיל את כולם.

„מדוע לא תשתמש בבניני הכנסיה שלי?״ שאל הכוהן פרנסיס סייר, ראש הכנסיה הגדולה בואשינגטון.

הרב הסכים מיד ובו במקום נקבעו סדרי התפילה היהודית הראשונה בכנסיה הפרוטסטנטית המפורסמת ביותר בארצות הברית.

בכל ערב שבת, עד אשר תמצא העדה היהודית מקום תפילה משלה, מוחלף הצלב הנוצרי שעל המזבח בארון קודש יהודי.

זוהי דוגמא אחת של שיתוף פעולה בין דתי בארצות הברית. לפני זמן קצר נערך, גם כן בואשינגטון, סמינר דתי שהשתתפו בו תלמידים קתולים, פרוטסטנטים ויהודים. לימודיהם כללו ביקור בבתי תפילה של שלש הדתות. בעיר אחרת, פילדלפיה, נבנה בית תפילה כל־דתי, לזכרם של ארבעה כוהני דת (שני פרוטסטנטים, קתולי ויהודי) שויתרו, בעת פעולה ימית במלחמת העולם השניה, על חגורות ההצלה שלהם לטובת מלחים פצועים, טבעו עם אנייתם.

חבש
תמיד יחסים טובים

בשבוע שעבר יצא הנגוס היילה סילסי, גור אריה יהודה, קיסר חבש וארית־ראה לבקר במושבה האיטלקית לשעבר אשר צורפה זה לא כבר לקיסרותו.

בין המקדמים את פני המלך שחור העור באסמרה, בירתה (הלבנה ברובה) של אריתראה היו גם 200 היהודים המתגוררים בה. בניהם צעדו בסך לפני בימת ההצדעה של המלך כשדגל חבשי ודגל ישראלי מתנוססים בראש, ונער (15) עזריאל כהן, מישראל, מפקד עליהם.

למחרת היום קדם המלך בארמונו (לשעבר ארמון המושל האיטלקי) משלחת מבוגרת יותר של יהודי המקום, שכללה את יושב ראש הקהילה, את הרב המקומי. לאחר שברך הרב את המלך בלשון אבות אבותיו (עברית), הגישו נכבדי העדה שי: תנ״ך, בו מסופר, בין השאר, כיצד פגשה מלכת שבא את שלמה, מלך המלכים, פגישה שהחבשים מיחסים לה את תחילתה של שושלת מלכיה.

השיב הנגוס בתודה, הוסיף: „לבני חבש היו מאז ומתמיד יחסים עם היהודים. תמיד נגן על יהודי אריתראה ועל יהודי חבש.״

ציין את שמות
האופירות ומחבריהן.

1. אופירה רוסית המתארת חיי מושל עריץ. נדחתה בהיכתבה (במאה שעברה) על ידי בית־האופרה

המלכותי ברוסיה. הטענה היתה: היא חסרה תפקיד ראשי לאשה, מודרה מדי ואיננה בת־בצוע.

2. בשתיהן; כתובות בידי מחברים שונים, מופיעה אותה הדמות.

3. אופירה הנושאת את שמה של אחת מדמויות חלום ליל קיץ, חובה על ידי קומפוזיטור גרמני.

4. מחברה הוא אמריקאי, מתארת את חיי הכושים, כתובה בסגנון הגיז.

5. הגבורה הראשית באופירה זו שרה את שיר ההבניירה שנכתב שלוש־עשרה פעם. הספרדים טוענים שהאוירה הספרדית באופירה מזוייפת.

6. הנושא שלה: בגידה תנ״כית, המוסיקה שלה כתובה על ידי צרפתי.

7. באופירה זו, ספורו של משורר צעיר על שלוש אהבותיו, ממלאה הגונדולה האיטלקית תפקיד נכבד.

8. מחבר המוסיקה — איטלקי, מחבר הליברטו — גרמני, הגבור — שוויצרי.

9. עלילותיהן של שני סופרים מתארעות במצרים — אילו הן?

10. כח הגורל — אותלו — מאנון — רינולטו — איזו אופירה מאילו יוצאת דופן, ומדוע?

רשום את תשובותיך לעשר השאלות, גזור את חלוש ושמור עליו עד גמר סידרה זו של ארבעה חידונים. כין הפותרים נכונה יוגרלו שני כרטיסי מינוי של התזמורת הישראלית — אחד חנם ואחד במחירון.

הוליבוד
בעלה של כוכב

לפני 52 שנה היה אחד הכוכבים המזהירים ביותר בשמי הוליבוד נערה בלונדית בת 19, ילידת טקסאס. שמה היה דיקסי לי, והכל ניבאו לה עתיד מזהיר כשחקנית בסרטי זמר. אולם הקריירה המשחקית שלה נפסקה באמצע: היא הכירה מתופף־זמר צעיר בתזמורת ג׳אז מעוטה ולא נודעת, התאהבה בו, ולהפתעת כל מכריה וידידיה נישאה לו.

„אל תנשאי לו, לעולם לא יצא ממנו משהו,״ הזהירו אותה. אחרים אמרו: „כל ימי חייך תאלצי לתמוך בו״.

למרבה התמהון לא רק שהלכה לחיות עם אותו נגן בלתי ידוע, אלא אף נסשה כליל את הקולנוע, החלה מביאה לעולם ילדים ברציפות רבה*.

אולם הנגן האלמוני לא נשאר אלמוני זמן רב. כעבור שנים אחדות הפך להיות אחד מזמרי הרדיו המפורסמים ביותר בארצות הברית, אחר היה לשחקן קולנוע מפורסם. הוא לא נזקק כלל לתמיכת אשתי, קנה לעצמו עסק מסחרי גדול, הגדיל את רכושו מאפס למליונים אחדים. בשבוע שעבר, לאחר שורה של ניתוחים קשים, נסיונות נואשים להצילה ממחלת סרטן הקיבה, נפטרה דיקסי לי. ראש וראשון למתאבלים היה בעלה, שחזר זה עתה מעבודת הסרטה בצרפת, בינג קרוסבי.

בקצרה

רק אתמול נולדה. גודי הוליידי בתפקיד בילי דון בסרט המבוסס על הקומדיה הנודעת אודות קנוניות בבירת ארצות־הברית, ברודריק קרוסורד.

משפט צדק. חבר מושבעים מנסה, לשוא, לחרוץ משפט צדק על רופאה שרצחה מתוך רחמים את ידידה החולה. אחד הסרטים הבעייתיים המצויינים של השנה.

קרה זה בטרינידאד. סרטה הראשון של ריטה הייוורת מאז חזרה מעל־האוקיינוס. מוכיח שיכלה להשאר אצלו. גלן פורד, ריקרדים ועלילה סטנדרדית. ד

דוד זבת־שבע. הניאוף המעניין ביותר בתנ״ך באחד הסרטים המשעממים ביותר שיצאו אי פעם מהוליבוד, גריגורי פק, סוזן היוורד.

הנצחון המזהיר. חזירתו של חיל שנסתמא במלחמת העולם השניה לחיים נורמליים, ככל האפשר. מצולם על רקע ריאליסטי, משוחק בכשרון רב. ארתור קנדי. פגי דו.

העולם הזה ממליץ על:
הנצחון המזהיר
משפט צדק

* ארבעה בסך הכל.

מעולם ההיא

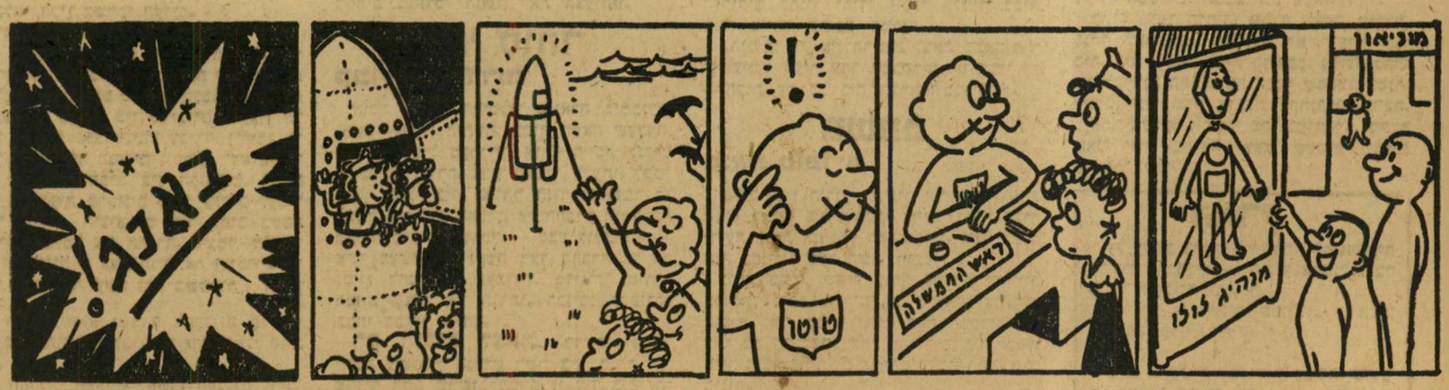

לאחר מפלת השיטה המפלגתית הבלתי אנושית — זנהיגים אנוכיים מצד אחד, עבדים נרצעים מצד שני — באה לארשי תקופת שלום ושפע. שיירי העבר הוכנסו למוזיאום סימשו שם את אזהרה ושעשוע אילם למבקרים הצעירים.

רותי ומוסקה עשו כמיטב יכולתם בבנין מולדתם השניה, אבל באחד הימים פנו אל סוטו, ראש הממשלה הנאור של ארשי הדמוקרטית.

„אל תתביישו״, אמר סוטו, „אני יודע שאתם מתגעגעים הביתה ורוצים לשוב אל האדמה״.

רותי ומוסקה נדו בראשם, קצת בבושת פנים.

„בסדר״, אמר סוטו, „אף על פי שאני מצטער על כך, כיון שקיוויתי כי תשארו פה כידידי ועוזרי. אבל אני מבין לרוחכם ואשתדל שרצונכם יתגשם״.

„אבל איך?״ שאלה רותי, בתמהון.

„סמכו על סוטו״, אמר הממציא הפקח של האנטי־פי. ואכן, כעבור ימים אחדים הוגשה לרותי ולמוסקה המצאתו האחרונה והחדישה ביותר של סוטו: ספינת מרחב שנועדה להחזיר אותם אל האדמה.

הפרידה היתה כאובה אך קצרה. דמעות רבות נשפכו, ברכות רבות הוחלפו וברגע שנקבע על ידי סוטו ומהנדסיו נעלמה ספינת המרחב בהתפוצצות אדירה, התרחקה במהירות.